BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Jaunimo g. 2, 59206 Birštonas, tel. +370 647 79338, el. p. kontrole@birstonas.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188644330

Birštono savivaldybės Tarybai
Birštono savivaldybės Merui

IŠVADA
DĖL BIRŠTONO SAVIVALDYBĖS PASKOLOS KREDITO LINIJOS REFINANSAVIMO

2026 m. kovo 18 d. Nr. 3IŠ-1
Birštonas

Birštono savivaldybės (toliau – Savivaldybės) Meras kreipėsi raštu[1] į Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybą (toliau – Tarnyba) prašydamas pateikti išvadą dėl Savivaldybės paskolos kredito linijos 840,0 tūkst. Eur refinansavimo. Savivaldybė 2017 m. gegužės 2 d. sudarė su AB Šiaulių banku kredito linijos sutartį Nr.KLS-2017-346516-16/(11.18)-IS-115 pagal kurią buvo paimta 840,0 tūkst. Eur paskola kredito linija, kurios grąžinimo terminas 2026 m. gegužės 2 d.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas[2] nustato, kad Tarnyba rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis, garantijų suteikimo kreditoriams už savivaldybės valdomų įmonių prisiimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis.

Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos įstatyme numatyta išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija – sprendimų dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolos sutartis priėmimas.

Nuomonė dėl Birštono savivaldybės paskolos kredito linijos refinansavimo

Mūsų nuomone, Birštono savivaldybei paėmus 840,0 tūkst. Eur paskolą kredito liniją, dešimties metų laikotarpiui, paimtai 840,0 tūkst. Eur paskolai kredito linijai refinansuoti, nebus viršyti Lietuvo Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatyti Savivaldybės skolos ir skolinimosi limitai.

Pagrindas pareikšti nuomonę dėl Birštono savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą kredito liniją paskolos 840,0 tūkst. Eur refinansavimui

Vykdydama Lietuvos Respublikos (toliau – LR) vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 3 p. reikalavimą, Tarnyba įvertino Savivaldybės planuojamos imti skolos dydį, skolinimosi limitus ir galimybę imti 840,0 tūkst.Eur ilgalaikę paskolą, ankstesnės paskolos refinansavimui.

Pagal LR Biudžeto sandaros įstatymo 17 str. nuostatas Savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų ir tam tikrų metų biudžeto

[1] Birštono savivaldybės Mero 2026-03-12 raštas Nr. SR-276 „Dėl paskolos kreditinės linijos refinansavimo“
[2] Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 str. 1 d. 3 p.

patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jei tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybių skolinimosi taisyklėse nurodyta[3], kad savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatytų skolos limitų.

Vadovaudamasi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniu įstatymu, pagal Birštono savivaldybės administracijos pateiktą informaciją, Kontrolės ir audito tarnyba atliko vertinimą dėl galimybės Birštono savivaldybei (toliau – Savivaldybė) imti ilgalaikę 840,0 tūkst. Eur paskolą kredito liniją ankstesnei paskolai refinansuoti.

Įstatyme[4] nurodyta, kad savivaldybės tam tikrų metų biudžeto išlaidos turi neviršyti jo pajamų (išlaidas ir pajamas vertinant kaupiamuoju principu), išskyrus metus, kuriais pagal Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos viešai paskelbtą ekonominės raidos scenarijų, dėl kurio nepriklausoma fiskalinė institucija skelbia išvadą, numatomas neigiamas produkcijos atotrūkis nuo potencialo. Šiuo atveju savivaldybės biudžeto išlaidos negali viršyti savivaldybės biudžeto pajamų daugiau kaip 1,5 procento[5].

Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme[6] nurodyta, kad savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 60 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų.

Ši teisės akto nuostata leidžia savivaldybėms skolintis lanksčiau, nes pagal anksčiau galiojusį teisinį reglamentavimą savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet jomis neapsiribojant, negalėjo viršyti 60 procentų Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nurodytų tiems metams prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų iš gyventojų pajamų mokesčio ir paskutinių pasibaigusių metų savivaldybės biudžeto gautų pajamų, išskyrus iš gyventojų pajamų mokesčio gautas pajamas, valstybės biudžeto dotacijas ir Europos Sąjungos ir kitą tarptautinę finansinę paramą, sumos.

Vadovaujantis LR Biudžeto sandaros įstatymo 12 str. nuostatomis - Savivaldybių biudžetų pajamas sudaro pagal įstatymus į savivaldybių biudžetus mokami mokesčiai, privalomi mokėjimai, rinkliavos, valstybės biudžeto dotacijos ir kitos pervedamos lėšos, biudžetinių įstaigų pajamos, pajamos iš savivaldybių turto, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos įplaukos ir kitos įplaukos.

Savivaldybės 2026 metų biudžete[7] patvirtinta 17206,35 tūkst. Eur pajamų, 18117,88 tūkst. Eur asignavimų ir 911,54 tūkst. Eur praėjusių metų gruodžio 31 dieną buvusių sukauptų savivaldybės biudžeto nepanaudotų pajamų, kurios 2026 metais panaudojamos asignavimams. Savivaldybės 2026 metų skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 10323,81 tūkst. Eur (17206,35 x 60 proc.=10323,81 tūkst. Eur).

Savivaldybės prisiimti skoliniai įsipareigojimai pagal visus įsipareigojamuosius dokumentus, įskaičiuojami į skolos limitą. Birštono savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2025 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenimis, Savivaldybės negrąžintų paskolų likutis sudarė 2659,8 tūkst. Eur[8], t. y. 15,45 proc. 2026 metų planuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų.

Savivaldybei įmant paskolą kredito liniją iš banko anksčiau paimtai paskolai kredito linijai refinansuoti, ši paskola Savivaldybės skolos nepadidins, taip pat nepadidės ir metinė

---

[3] Taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimu Nr. 345, 4 p.
[4] Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 5 str. 1 d.
[5] LR finansų ministerijos išvada, prieiga per internetą: https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1758188114/25545/Pranesimas_del_potencialaus_2025_rugs%C4%97jis.pdf
[6] Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 5 str. 2 d.
[7] Savivaldybės tarybos 2026-01-29 sprendimas Nr. TSE-5
[8] Pagal Birštono savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2025-12-31 ataskaitą.

savivaldybės grynojo skolinimosi suma. Paskolos refinansavimas - tai toks finansinis veiksmas, kurio metu paskolos turėtojas paima naują paskolą tam, kad sumokėtų anksčiau jau paimtą paskolą. Paskolos refinansavimas nedidina Savivaldybės skolos.

Savivaldybė 2026 m. prisiimdama 840,0 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą, ankstesnės paskolos refinansavimui, neviršys LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo nustatyto 60 procentų skolos dydžio.

Mes manome, kad mūsų surinkti duomenys yra pakankami ir tinkami pagrįsti mūsų nuomonę dėl Savivaldybės skolinimosi galimybių. Primename, kad esame nepriklausomi pagal Savivaldybių kontrolierių profesinės etikos kodekso reikalavimus ir įvykdėme kitus šiame kodekse nustatytus etikos reikalavimus.

Birštono savivaldybės atsakomybė už skolinių įsipareigojimų prisiėmimą

Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, vadovaujantis LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatytų limitų ir gavus Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Vadovaujantis LR Biudžeto sandaros įstatymo 17 str. nuostatomis - Savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir grąžinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti.

Savivaldybė yra atsakinga už Savivaldybės vardu prisiimtų paskolų naudojimą pagal Savivaldybės tarybos nurodytą paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už Tarnybai pateiktų dokumentų ir duomenų tikrumą bei teisingumą.

Savivaldybės administracijos Biudžeto ir apskaitos skyrius tvarko skolinių įsipareigojimų apskaitą ir yra atsakingas už naudojimąsi bankų kreditais, atlieka paskolų apskaitą bei analizuoja Birštono savivaldybės skolų būklę, kontroliuoja skolos limitų vykdymą ir yra už šias funkcijas atsakingas.

Išvadą teikiančio subjekto atsakomybė

Mūsų tikslas yra įsitikinti, kad Savivaldybei paėmus ilgalaikę 840,0 tūkst. Eur paskolą, paskolos refinansavimui nebus viršyti LR Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme numatyti skolos ir skolinimosi limitai.

Ši išvada niekaip negali būti laikoma pakankamo užtikrinimo dokumentu arba garantija, kad paskola bus grąžinta.

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, pagal LR Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis laiduotą kompetenciją, įvertino Savivaldybės galimybę imti ilgalaikę paskolą, paskolos refinansavimui. Tuo tarpu Savivaldybės paskolos sutarties su kredito įstaiga vertinimas arba tokios paskolos sutarties sąlygų vertinimas nėra Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos kompetencija.

LR teisės aktai nereglamentuoja Savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl Savivaldybės galimybės imti ilgalaikę paskolą formos, turinio, apimties, nėra parengtų specialių metodikų bei reikalavimų. Todėl rengiant išvadą apsiribota atlikti vertinimą teisėtumo požiūriu, t. y. vertintas Savivaldybės skolinimosi atitikimas imperatyvioms teisės aktų normoms (privalomiems reikalavimams).

Savivaldybės kontrolierė Janina Blekaitienė